

PALKITSEMISSÄÄNNÖT

Sukeltajaliitto ry 14.12.2024

PALKITSEMISÄÄNNÖT

1. YLEISPERIAATTEET JA YLEISET SÄÄNNÖT

1.1. Mistä palkitaan

Sukeltajaliitto ry:n varsinaiselle tai yhteisöjäsenelle, yhteistyökumppanille tai sukeltajalle voidaan myöntää huomionosoitus ansiokkaasta ja pitkäaikaisesta toiminnasta sukellusharrastuksen parissa joko paikallisesti, alueellisesti, valtakunnallisesti tai kansainvälisesti tässä ohjeessa esiteltävillä tavoilla.

Suoritusperusteiset sukeltaja- ja kouluttajakortit eivät kuulu palkitsemisääntöjen piiriin, niistä määrätään koulutusohjeessa ja eri kurssien järjestämisohjeissa.

1.2. Missä jaetaan

Jakaminen tapahtuu pääsääntöisesti Liiton, alueellisen järjestön tai seuran tilaisuudessa.

1.3. Kuka tekee esityksen

Huomionosoituksia voivat esittää Liiton hallitus, varsinaiset jäsenet (seurat) ja yhteisöjäsenet, valiokunnat ja Liiton toiminnanjohtaja. Myös ulkopuoliset viralliset ja järjestäytyneet tahot voivat esittää Liiton huomionosoitusta Liiton sukeltajille.

Huomionosoitukset myönnetään vain hakemuksesta. Siitä on selvittävä saajan sukellushistoria, edelliset myönnetyt huomionosoitukset sekä ansiot, joiden perusteella huomionosoitusta haetaan.

Hakemukset on toimitettava Liiton hallitukselle viimeistään kaksi kuukautta ennen huomionosoituksen luovutustilaisuutta. Hallituksen kokouskalenteri julkaistaan vuosittain Liiton toimintasuunnitelman yhteydessä, ja hakijan velvollisuus on varmistua siitä, että asia ehditään käsittelemään ajoissa.

Hakija vastaa huomionosoituksen myöntämiseen liittyvistä kustannuksista.

1.4. Myöntäminen

Huomionosoitukset myöntää Liiton hallitus. Toiminnanjohtaja esittelee hakemukset hallitukselle. Huomionosoituksista päätettäessä päätöksen on oltava yksimielinen.

Huomionosoitukset myönnetään arvojärjestyksessä. Erityisen painavista syistä voidaan arvojärjestys tai muita asetettuja kriteereitä tapauskohtaisesti ohittaa Sukeltajaliiton hallituksen päätöksellä.

Liitto pitää kirjaa myönnettyistä huomionosoituksista.

2. ANSIOMITALIT JA ANSIOMERKIT

2.1. Lajit

pronssinen ansiomitali ja -merkki
hopeinen ansiomitali ja -merkki
kultainen ansiomitali ja -merkki

Ansiomitali ja ansiomerkki myönnetään yhdessä. Ansiomitali on kiinnitetty jalopuulevykkeeseen, jossa on mitalinsaajan nimi hopealevykkeessä ja ansiomerkki on kannettava rintamerkki.

2.2. Myöntämisperusteet

Ansiomitalin saajan on oltava rekisteröity Liittoon varsinaisen tai yhteisöjäsenen kautta tai suoraan henkilöjäsenenä ja edelleen aktiivisesti mukana toiminnassa tai jollain muulla tavoin erityisen ansioitunut sukelluksen edistämisessä. Erityisen painavista syistä mitalin saaja voi olla Sukeltajaliiton ulkopuolelta.

Pronssinen ansiomitali ja -merkki

Voidaan myöntää seura-, alue- tai valtakunnallisessa toiminnassa ansioituneelle. Palkittava henkilö on toiminut vähintään viisi vuotta ansiokkaasti seura-, alue- tai valtakunnallisissa tehtävissä sukelluksen parissa. Myös menestys kansainvälisessä sukellusurheilussa (mitalisijoitus arvokilpailuissa) tai muu sukelluksen eteen tehty huomattava työ ovat mahdollisia perusteita.

Luovutus tapahtuu seuran omassa vuosijuhlassa tai muussa juhlallisessa tilaisuudessa, esim. merkkipäivän yhteydessä.

Hopeinen ansiomitali ja -merkki

Voidaan myöntää alue- tai valtakunnallisissa tehtävissä ansioituneelle; seuratoiminnan ansioista myönnettäessä ansioiden on oltava huomattavia. Palkittava henkilö on toiminut ansiokkaasti seura-, alue- tai valtakunnallisissa tehtävissä sukelluksen parissa vähintään kymmenen vuotta.

Luovutus tapahtuu juhlallisessa tilaisuudessa, esim. seuran vuosijuhlassa tai Liiton tilaisuudessa.

Kultainen ansiomitali ja -merkki

Kyseessä on korkein Sukeltajaliiton myöntämä huomionosoitus. Palkittava henkilö on toiminut valtakunnallisissa tai kansainvälisissä luottamustoimissa vähintään 20 vuoden ajan, tai hänen sukellusharrastuksen hyväksi tekemänsä työ on muuten ollut poikkeuksellisen merkittävää. Poikkeuksellisen painavista syistä hallitus voi poiketa vuosirajoitteesta.

Luovutus tapahtuu aina Sukeltajaliiton juhlallisessa tilaisuudessa.

3. SUURISTA ANSIOISTA MYÖNNETTÄVÄT ERITYISET HUOMIONOSOITUKSET

3.1. Liiton kunniajäsen

Erityisen suurista ansioista henkilö voidaan kutsua Sukeltajaliiton kunniajäseneksi. Päätöksen tekee Liiton kokous Liiton toimintasäännössä määrättyllä tavalla.

Kunniajäsenelle luovutetaan kunniakirja.

3.2. Liiton kunniapuheenjohtaja

Erittäin suurista ansioista voidaan Sukeltajaliiton entinen puheenjohtaja kutsua Liiton kunniapuheenjohtajaksi. Päätöksen tekee Liiton kokous Liiton toimintasäännössä määrättyllä tavalla.

Kunniapuheenjohtajalle luovutetaan kunniakirja.

4. LIITON STANDAARI

Voidaan myöntää alueellisissa, valtakunnallisissa tai kansainvälisissä tehtävissä vähintään viidentoista vuoden ajan toimineelle ja ansioituneelle henkilölle tai yhteisölle. Standaari on tarkoitettu erityiseksi muistamismuodoksi mm. saajan täyttäessä tasavuotia, lopettaessa aktiiviuran tai esimerkiksi seuran juhliessa tasavuotia. Se voidaan myöntää myös Liiton ulkopuoliselle taholle tai henkilölle erityisen suurista ansioista suomalaisen sukellusharrastuksen hyväksi. Standaariin kuuluu kunniakirja.

Luovutus tapahtuu juhlallisessa Liiton tai juhliivan seuran tilaisuudessa.

5. VUOSITTAIN TOIMINNASTA MYÖNNETTÄVÄT TUNNUSTUKSET

Tunnustukseksi erityisen hyvästä sukellustoiminnan laadusta voidaan vuosittain myöntää seuraavia tunnustuksia, jotka julkistetaan ja jaetaan Liiton kevätkokouksen yhteydessä.

Ehdotuksia vuoden parhaina palkittaviksi haetaan aktiivisesti. Liiton toimisto kerää tammikuun aikana Liiton verkkosivujen kautta perusteltuja ehdotuksia eri kategorioihin. Tulleet ehdotukset toimitetaan valiokunnille arvioitavaksi ja valiokunnat voivat nostaa esille myös omia ehdokkaitaan. Valiokunnat tekevät kukin oman toiminta-alueensa osalta ehdotuksen vuoden parhaan palkitsemisesta Liiton hallitukselle, joka vahvistaa palkitsemiset.

Vuoden sukeltaja, Vuoden vapaaehtoinen/vapaaehtoisryhmä, Vuoden kouluttaja, Vuoden seura ja Vuoden norppaseura ovat tunnustuksia, joista päättää Liiton hallitus.

5.1. Vuoden sukeltaja

Kunniaininta, joka myönnetään sukeltajalle, jonka toiminta on ollut poikkeuksellisen näkyvää, vaikuttavaa tai lajin kannalta merkittävää. Toiminnan tulee ulottua oman seuratoiminnan ulkopuolelle.

Vuoden sukeltajalle luovutetaan kiertopalkinto ja kunniakirja.

5.2. Vuoden vapaaehtoinen/vapaaehtoisryhmä

Kunniaininta, joka myönnetään Liiton tai Liiton toiminnan piirissä tapahtuneesta erityisen aktiivisesta ja ansiokkaasta vapaaehtoistyöstä.

Palkinto voidaan jakaa sekä yksittäiselle henkilölle että vapaaehtoisryhmälle. Vuoden vapaaehtoiselle/vapaaehtoisryhmälle luovutetaan kiertopalkinto ja kunniakirja.

5.3. Vuoden kouluttaja

Kunniamaininta, joka voidaan myöntää sukellus- tai muulle kouluttajalle aktiivisesta ja ansiokkaasta koulutustoiminnasta Liiton toiminnan piirissä.

Vuoden kouluttajalle luovutetaan kiertopalkinto ja kunniakirja.

5.4. Vuoden Vapepa-sukeltaja

Kunniamaininta, joka myönnetään erityisen ansioituneelle Vapepa-sukeltajalle tai Vapepa-sukellusryhmälle.

Vuoden Vapepa-sukeltajaksi nimitettävällä henkilöllä on oltava voimassa oleva Vapepa-sukeltajakortti. Vuoden Vapepa-sukeltaja on osoittanut erityistä mielenkiintoa toimintaa kohtaan sekä erityistä Vapepa-sukellusosaamista. Hän on osallistunut erittäin aktiivisesti Vapepa-sukellustoimintaan valtakunnallisesti, tai hänen paikalliset saavutuksensa ovat erittäin merkittäviä, ja ne ovat omiaan edistämään toiminnan tunnettuutta ja lisäämään Vapepa-toiminnan uskottavuutta. Merkittävä teko voi olla myös esimerkiksi huomattava saavutus ihmishenkien pelastamiseksi tai etsittävän löytymiseksi.

Kunniamaininta voidaan myöntää myös Vapepa-sukellusryhmälle, joka on erityisen aktiivisella toiminnallaan edistänyt Vapepa-sukellustoiminnan valtakunnallista tunnettuutta ja uskottavuutta. Merkittäväksi toiminnaksi huomioidaan myös ryhmän yhdessä tekemä paikallinen, erittäin ansioitunut toiminta tai teko.

Vuoden Vapepa-sukeltajalle luovutetaan kiertopalkinto ja kunniakirja.

5.5. Vuoden seura

Kunniamaininta, joka myönnetään erityisen hyvästä seuratoiminnasta.

Vuoden seura julkistetaan ja palkitaan Liiton kevätkokouksen yhteydessä. Esitykset vuoden seuraksi on toimitettava Liiton hallitukselle tammikuun loppuun mennessä. Vuoden seuralle luovutetaan kiertopalkinto ja kunniakirja.

5.6. Vuoden norppaseura

Kunniamaininta, joka myönnetään nuorisotoiminnassa ansioituneelle seuralle. Valinnassa kiinnitetään huomiota nuorisotoiminnan monipuolisuuteen ja seuran koulutettujen ohjaajien ja kouluttajien määrään. Valtakunnallisiin tapahtumiin osallistuminen ja järjestämisvastuun ottaminen valtakunnallisista nuorten tapahtumista luetaan eduksi.

Vuoden norppaseura julkistetaan ja palkitaan Liiton kevätkokouksen yhteydessä. Esitykset vuoden seuraksi on toimitettava Liiton hallitukselle tammikuun loppuun mennessä. Vuoden norppaseuralle luovutetaan kiertopalkinto ja kunniakirja.

5.7. Lajikohtaiset vuoden parhaat

Lajikohtaisia vuoden parhaita ovat:
Vuoden norppa
Vuoden norppaohjaaja

Vuoden räpyläuimari
Vuoden sukelluskalastaja
Vuoden vapaasukeltaja
Vuoden oppopalloilija

Vuoden parhaille luovutetaan kiertopalkinto ja kunniakirja.

6. MUUT TUNNUSTUKSET

6.1. Liiton viiri

Voidaan antaa tervehdyksenä virallisilla vierailuilla, vuosipäivänä, kilpailuissa sekä kiitoksena huomiota vaativasta suorituksesta.

6.2. Liiton veneviiri

Voidaan antaa kiitoksena yhteisölle tai henkilölle Liiton hyväksi tehdystä merkittävästä työstä. Voidaan luovuttaa esim. yhteisön tai henkilön viettäessä vuosipäivää tai muussa juhlallisessa tilaisuudessa.

6.3. CMAS P4 -sukeltaja

Kunnia-arvo, jonka Liiton hallitus voi myöntää sukeltajalle, jolla on vähintään CMAS P3 -kortti tai vastaavan tasoinen muun kansainvälisesti hyväksytyn koulutusjärjestelmän kortti ja jonka sukellustoiminta on ollut erityisen huomattavaa. Sukellustaustan tulee ulottua vähintään 25 vuoden taakse. Palkittavan ei tarvitse enää olla aktiivinen sukeltaja.

6.4. CMAS M4 -kouluttaja

Kunnia-arvo, jonka CMAS Technical Committee voi myöntää liiton hallituksen esityksestä nykyiselle tai entiselle CMAS M3 kouluttajalle, jonka koulutustoiminta on ollut erityisen huomattavaa.

- On ollut CMAS M3 -kouluttaja vähintään 10 vuotta
- On edistänyt sukellus- ja koulutustoimintaa kansallisella tai kansainvälisellä tasolla, esimerkiksi osallistumalla sisällöntuotantoon, järjestämällä kouluttajakoulutusta, toimimalla liittokouluttajana, valiokuntatyössä, Sukeltajaliiton muissa luottamustehtävissä tai kansainvälisissä luottamustehtävissä
- On osoittanut sukellus- ja koulutustoiminnassaan esimerkillisiä toimintatapoja.

Palkittavan ei tarvitse enää olla aktiivinen kouluttaja.

6.5. Liiton ympäristöpalkinto

Sukeltajaliiton ympäristöpalkinto jaetaan tapahtumalle, kampanjalle, perinteelle tai muulle toiminnalle, jossa nimenomaan myös sukeltajilla on ollut tärkeä rooli. Jakamalla ympäristöpalkinnon Sukeltajaliitto haluaa kiinnittää huomiota ympäristön tilaan, roskaamiseen, muovien käyttöön ja vahvistaa yhteistyön voimaa erilaisissa ympäristöhankkeissa. Jakamalla ympäristöpalkinnon Sukeltajaliitto tekee näkyvämmäksi sukeltajien ympäristön hyväksi tekemää työtä ja lisää sen arvostusta.

6.6. Liiton Vuoden ekoteko -palkinto

Palkinto voidaan jakaa esimerkiksi aloitteelle, idealle tai tapahtumalle, jolla edistetään

kestävää kehitystä tai suojellaan luontoa. Jakamalla palkinnon Liitto haluaa aktivoida jäseniään ja harrastajia toimimaan Liiton ympäristöohjelman periaatteiden mukaisesti ja edistämään vastuullisuutta ympäristöasioissa. Erityisesti painavista syistä palkinto voidaan jakaa myös Liiton ulkopuoliselle toimijalle. Palkinnon jakamispaikasta päätetään erikseen.

6.7. Liiton muut tunnustukset

Liitto voi myöntää muita tunnustuksia pitkäaikaisesta aktiivisesta toiminnasta Liiton hyväksi.

7. MUUT PALKITSEMISJÄRJESTELMÄT

7.1 Stipendit

Huomionosoituksena erityisen hyvästä urheilusuorituksesta Liiton hallitus voi myöntää stipendin. Valiokunta, jonka toimialaan kuuluvassa lajissa suoritus on tehty, laatii esityksen stipendin myöntämisestä. Jokaisen stipendin myöntäminen harkitaan tapauskohtaisesti erikseen.

7.2 Liiton ulkopuolisten tahojen palkitsemisjärjestelmät

Kiitokseksi sukellusharrastusta edistävästä työstä voidaan hakea myös Liiton ulkopuolisten tahojen myöntämiä huomionosoituksia. Näiden hakemisesta ja myöntämisperusteista on tiedusteltava siltä taholta, joka myöntää haettavan huomionosoituksen.

Seurat voivat anoa ansiomerkkejä ja tunnustuksia:
Opetus- ja kulttuuriministeriö – Suomen liikuntakulttuurin ja urheilun ansiomitalit ja ansioristit

Osa liikunnan aluejärjestöistä myöntää ansiomerkkejä

CMAS:lle osoitetut ansiomerkkihakemukset tehdään Sukeltajaliiton kautta.

Kaupungit voivat anomuksesta myöntää huomionosoituksia/stipendejä menestyneille urheilijoille. Anomukset tehdään Liiton toimesta.

7.3 Kilpailujen kiertopalkinnot

Sukelluksen eri urheilulajeissa on käytössä erilaisia kiertopalkintoja. Näitä ovat muun muassa

Orion-malja: räpyläuinti

Maken malja: laitesukelluskilpailut

Prollen paalu: sukellussuunnistus

Atomi-malja: uppopallo

Näiden ja muiden mahdollisten kilpailu- ja turnauspalkintojen myöntämissäännöistä saa tarkempaa tietoa asianomaisilta valiokunnilta ja Liiton toimistosta.